

การแปลคำสันธาน“and” เป็นภาษาไทยและความเป็นสากลลักษณะ: กรณีศึกษา
“*Little House in the Big Woods*” ของ Laura Ingalls Wilder
The Translation of the Conjunction “and” into Thai and the Topic of
Translation Universals: The case of “*Little House in the Big Woods*”
by Laura Ingalls Wilder

สุปรียา วิลาวรรณ ธนะภูมิ

บทคัดย่อ

เป็นที่ทราบกันดีว่านักแปลจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเกี่ยวพันร้อยเรียงของประโยคเมื่อผลิตงานแปล และหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญทางไวยากรณ์ที่ก่อให้เกิดลักษณะการเกี่ยวพันร้อยเรียงกันนั้นก็คือ การใช้คำสันธาน (conjunction) เนื่องจากคำสันธานมีหน้าที่เชื่อมโยงให้ประโยคย่อยสัมพันธ์กันทางด้านความหมาย บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาการแปลคำสันธาน“and”ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของ นักแปล สุคนธรส ในหนังสือเรื่องบ้านเล็กในป่าใหญ่ *Little House in the Big Woods* โดยวิธีวิเคราะห์เปรียบเทียบต่าง (Hoey and Houghton, 2001) ผลการวิจัยพบว่าวิธีที่นักแปล สุคนธรส เลือกใช้แปลคำสันธาน“and”ดูเหมือนว่าจะก่อให้เกิดลักษณะทางภาษาที่เรียกว่า ความแจ่มชัด (explicitation) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความเป็นสากลลักษณะ (translation universals)

คำสำคัญ: การแปล คำสันธาน“และ” ความแจ่มชัด

Abstract

Translators have been known to make sure that their work is coherent by focusing on their choices of cohesive devices. One important cohesive devices is the conjunction *and* that semantically binds clauses together. This research article explores the translation of the conjunction *and* in the Thai translation of Laura Ingalls Wilder’s *Little House in the Big Woods*, *Baan Lek Nai Pa Yai* by Sukhontharot by adopting the model of contrastive analysis (Hoey and Houghton, 2001). The results indicate that the strategies employed by Sukhontharot support the proposal that translated texts tend to have explicit features which is one of the characteristics of translation universals.

Keywords: translation, “and” conjunction, explicitation

1. บทนำ

เพื่อให้งานแปลของตนเองมีความเกี่ยวพันร้อยเรียงของประโยค นักแปลจำนวนไม่น้อยตระหนักรู้ว่าสามารถเลือกวิธีแปลคำสันธาน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของเครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงโดยการเพิ่มหรือการตัด (Becher, 2011) อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาการแปล คำสันธาน “and” ในประโยคความรวมภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ถึงแม้ว่า คำสันธาน “and” ในประโยคความรวมภาษาอังกฤษนี้มีหน้าที่เชื่อมโยงความได้มากกว่าหนึ่งประเภท (Greenbaum and Quirk, 1991) ลักษณะเฉพาะตัวของ คำสันธาน “and” นี้เป็นความท้าทายที่นักแปลย่อมเผชิญในขั้นตอนการแปล บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาว่า นักแปลจะทำเช่นไรจึงจะสามารถถ่ายทอดความหมายที่ปรากฏในข้อความเหล่านั้นได้ครบถ้วน ถูกต้อง และสละสลวย นอกจากนี้ผลของการศึกษาวิธีแปล คำสันธาน “and” นี้ ควรจะช่วยตอบคำถามว่า เป็นไปได้ไหมว่าภาษาไทยที่ได้จากการแปลคำสันธาน “and” ในประโยคความรวมจะมีลักษณะของความแจ่มชัดหรือ explicitation อันเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของความเป็นสากลลักษณะของภาษาแปล (translation universals) (House, 2016)

บทความวิจัยนี้เลือกศึกษาหนังสือแปลเรื่อง บ้านเล็กในป่าใหญ่ของ สุกคนธรส ซึ่งแปลจากหนังสือ Little in the Big Woods ของ Laura Ingalls Wilder อันเป็นหนังสือที่ได้รับการยกย่องและการคัดเลือกให้เป็นหนังสืออ่านสำหรับนักเรียนที่โรงเรียนในสหรัฐอเมริกา ถึงแม้ว่าจะเป็นหนังสือสำหรับผู้อ่านรุ่นเยาว์ แต่ Laura Ingalls Wilder ผู้แต่งเรื่อง Little House in the Big Woods ก็เลือกใช้ภาษาที่ประกอบด้วยคำสันธาน “and” เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังไม่มีผู้ใดศึกษาเรื่องการแปลคำสันธาน “and” ในประโยคความรวมในหนังสือเล่มนี้ มีแต่การศึกษาเทคนิคการแปลด้วยการใช้คำซ้ำ (ซุนท์อุไร ยุทธิวิจัน, 2543)

สำหรับการศึกษาการแปลคำสันธาน “and” ของนักแปล เพื่อค้นหาว่า นักแปลเลือกวิธีการแปลคำสันธานภาษาอังกฤษ and อย่างไร บทความวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาวิธีการแปลของ สุกคนธรส เป็นหลัก แต่จะมีการเปรียบต่างกับงานแปลของเรื่องเดียวกันของ นักแปล ชลลดา ไพบูลย์สิน (2558) และลักษณะการใช้คำสันธาน ที่มีหน้าที่เช่นเดียวกับ คำสันธาน “and” ในประโยคความรวมที่พบในงานเขียนภาษาไทย คือ เรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เรื่องนกกางเขน และสวนสัตว์ ของ ทิพย์วาทณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา (2550) กระจะทรวงศึกษา (2544) และสุวรรณี สุกคนธา (2555) ตามลำดับ การเปรียบต่างประโยคภาษาไทยที่ได้จากการแปลคำสันธาน “and” และประโยคภาษาไทยที่ได้จากนักแปลอีกท่าน รวมทั้งนักเขียนไทยอีกสามท่าน น่าจะช่วยการวิเคราะห์และช่วยให้เข้าใจงานแปลสุกคนธรสได้มากขึ้น การศึกษาและวิเคราะห์ว่า สุกคนธรส จะเลือกใช้วิธีการแปลคำสันธาน “and” ในประโยคความรวมที่พบในหนังสือเรื่อง Little House in the Big Woods อย่างไร และลักษณะการแปลดังกล่าวส่งผลให้ภาษาไทยที่ปรากฏในงานแปลมีลักษณะของความแจ่มชัด (explicitation) หรือไม่ น่าจะเป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องการ